

BÖLÜM 1 YEDİNCİ OĞUL

Hayalet geldiğinde hava çoktan kararmaya başlamıştı. O kadar uzun ve yorucu bir gün olmuştu ki akşam yemeğine oturmak için sabırsızlanıyordum.

“Onun yedinci çocuk olduğuna emin misin?” diye sordu. Tepemden bana bakarken başını kuşkuyla sallıyordu.

Babam onaylayarak başını salladı.

“Sen de yedinci oğlansın, değil mi?”

Babam tekrar başını sallarken huzursuzca ayağını yere vurmaya başladı. Pantolonuma kahverengi çamur ve gübre sıçrattı. Yağmur, şapkasının tepesinden aşağı süzülüyordu. Neredeyse bütün bir ay yağmıştı. Ilkbaharın gelmesine daha çok vardı, ama ağaçlarda yapraklar, kendini göstermeye başlamıştı.

Babam çiftçiydi, onun babası da çiftçiymiş ve çiftçiliğin ilk kuralı, çiftliği tek parça halinde tutmaktır. Çiftliği çocuklar arasında paylaştıramazsın, böyle yaparsan nesilden nesile sürekli küçülür ve sonunda ortada bir çiftlik kalmaz. Bu yüzden babalar çiftliklerini en büyük oğullarına bırakır.

Daha sonra diğerk oğulları için iş bulur. Mümkünse, her biri için ayrı bir zanaat bulmalıdır.

Bunun için birçok tanıdığa ihtiyacı olur. Özellikle çiftlik çok büyükse ve demirciye çok ihtiyaç duyuluyorsa kasaba demircisi iyi bir seçenek olacaktır. Böyle bir şans ancak demirci, oğlana çıraklık teklif ederse oluşabilir ki bu durumda da oğlanlardan sadece birine bir zanaat bulmuş olursunuz.

Ben babamın yedinci oğluydum ve sıra bana gelene kadar bütün tanıdıklar tükenmişti. Babam öyle umutsuz bir duruma düşmüştü ki Hayalet gelsin de beni çırak alsın diye uğraşır olmuştu. En azından ben o sıralar öyle olduğunu sanıyordum. Halbuki bu işin arkasında annemin olduğunu tahmin etmeliydim.

Birçok şeyin arkasında annem vardır. Çiftliğimiz ben doğmadan çok önce, onun parasıyla alınmış. Bir yedinci oğul, başka türlü nasıl bir çiftlik alabilirdi ki? Annem bu kasabadan değildi. Çok uzaktan, denizin karşı tarafından gelmişti. Çoğu insan fark etmezdi, fakat çok dikkatli dinlerseniz bazı sözcükleri, bazen biraz farklı telaffuz ettiğini fark edersiniz.

Yine de siz köle olarak satıldığımı falan düşünmeyin. Zaten çiftçilikten sıkılmıştım ve 'kasaba' dedikleri şey de bir köyden belki biraz büyüktü. Kesinlikle hayatımın geri kalanını geçirmek isteyeceğim bir yer değildi. Bu yüzden aslında hayalet olma fikri bir yönüyle cazip geliyordu. Süt sağmak ve gübre yaymaktan çok daha ilginç olduğu kesindi.

Yine de biraz endişeleniyordum, çünkü bu korkutucu bir işti. Çiftlikleri ve köyleri, gecenin karanlığında birdenbire ortaya çıkan şeylerden korumayı öğrenecektim. Bir günlük mesai sırasında gulyabaniler, öcüler ve bin bir çeşit kötücül yaratıkla karşılaşılabilirdi. Hayalet işte bu şekilde yaşardı ve ben de onun çırağı olmak üzereydim.

“Kaç yaşında?” diye sordu Hayalet.

“Ağustosta on üç olacak.”

“Yaşı için biraz küçük görünüyor. Okuma yazma biliyor mu?”

“Herhalde,” dedi babam. “Hem okuma yazma hem de Yunanca biliyor. Annesi öğretmişti, daha yürümeye bile başlamadan Yunanca konuşabiliyordu.”

Hayalet başını sallayıp sanki bir şeyler duyuyormuş gibi çamurlu patikanın karşı tarafındaki çiftlik evine baktı. Sonra omzunu silkti.

“Bırak bir çocuğu, bir adam için bile zor bir iş bu. Bu işe uygun mudur?”

Babam sırtını dikleştirip boyunu uzatarak, “Çok güçlüdür ve büyüdüğünde en az benim kadar iri olacak,” dedi. Bu şekilde dik durduğunda boyu, Hayalet’in ancak çenesine geliyordu.

Hayalet birden gülümsedi. Gülümseyebileceği aklımın ucundan geçmezdi. Suratı kocaman ve taştan oyulmuş bir heykel gibiydi. Gülümseyene kadar biraz kızgın olduğunu düşünüyordum. Uzun kara pelerini ve kukuletasıyla bir rahibe benziyordu, ama gözlerinizin içine baktığında

karşılaştığınız acımasız bakışları, daha çok, sizi ipe götürmek üzere olan bir celladı andırıyordu.

Kukuletasından dışarı süzülen saçları gri sakallarıyla birleşiyordu. Kaşlarıysa siyah ve gürdü. Burun deliklerinden bir miktar siyah kıl görünüyordu. Gözleri benim gözlerim gibi yeşildi.

O sırada onunla ilgili başka bir şey daha dikkatimi çekti. Yanında upuzun bir şey taşıyordu. Tabi ki o şeyi, Hayalet'i görür görmez fark etmiştim. O ana kadar fark etmemiş olduğum şey, o aleti sol elinde taşıyor olduğuydu. Bu, onun da benim gibi solak olduğu anlamına mı geliyordu?

Bu durum, köy okulunda başımın birçok kez derde girmesine neden olmuştu. Bana bakması için kasaba rahibini çağırmışlar ve rahip sürekli olarak başını sallayıp geç olmadan bundan kurtulmam gerektiğini söylemişti. Ne demek istemişti bilmiyorum. Erkek kardeşlerim de babam da solak değildi. Annem solaktı; fakat bu durum, onu hiçbir zaman rahatsız etmemişti. Öğretmen, bu işi döve döve halledeceğini söyleyip kalemi sağ elime bağlayınca annem, beni okuldan almış, o günden sonra evde kendisi eğitim vermişti bana.

“Seninle çalışması için ne kadar istiyorsun?” diye sordu babam, beni içine daldığım düşüncelerden bir anda çekip çıkararak. Artık ticaretten bahsetmeye başlamıştık.

“Başlangıç için ayda kırk iki şilin. Eğer bu işe uygunsa, sonbaharda geri döndüğümde 210 şilin daha verirsin. Uygun olmadığımı anlarsam, oğlunu geri alabilirsin ve beni uğraştırdığın için 221 şilin verirsin.”

Babam tekrar başını salladı, anlaşma yapılmıştı. Ahıra gittik, şilinler ödendi; fakat el sıkışmadılar. Hiç kimse bir Hayalet'e dokunmak istemezdi. Babam bir Hayalet'e sadece iki metre yaklaşacak kadar cesur bir insandı.

"Bu yakınlarda bazı işlerim var," dedi Hayalet, "Ama günün ilk ışıklarıyla bu delikanlıyı almak için geleceğim. Hazır olsun, bekletilmeyi hiç sevmem."

Hayalet gidince babam omzuma dokundu. "Senin için yeni bir hayat başlıyor artık oğlum," dedi. "Git temizlen. Artık çiftçi değilsin."

Mutfağa girdiğimde abim Jack, kolunu karısı Ellie'nin omzuna atmıştı. Ellie ise ona gülümsüyordu.

Ellie'yi çok severim. O kadar sıcak ve arkadaş canlısıdır ki onun için gerçekten çok önemli biri olduğunuzu hissedersiniz. Annem, Jack'in Ellie'yle evlenerek iyi bir şey yaptığını, çünkü böylelikle taşkınlıklarının azaldığını söyler.

Jack, en büyük ve en iri olanımızdır. Babam bazen onun çirkinler koğuşunun en düzgün görüneni olduğunu söyler. Jack güçlüdür ve yapılıdır, tamam; mavi gözlere ve sağlıklı al yanaklara da sahip. Ama bunlara rağmen alının ortasında birleşen kara kaşları yüzünden babamın bu sözüne katılmıyorum. Asla tartışmaya girmeyeceğim konuyla böyle zarif ve güzel bir kadını etkileyebilmiş olmasıdır. Ellie'nin saçları, başakların iyi bir hasattan üç gün sonra aldığı renkte ve teni, mum ışığında parıldardı.

"Yarın sabah gidiyorum," dedim birdenbire. "Hayalet şafak sökerken beni almaya gelecek."

Ellie gülümsedi. “Yani seni almayı kabul etti mi?”

Başımı salladım. “Bana bir aylık deneme süresi verdi.”

“Ah, aferin Tom. Senin için gerçekten çok sevindim,” dedi Ellie.

“Buna inanmıyorum!” diye bağırdı Jack. “Sen bir Hayalet’e çıraklık yapacaksın ha! Daha mum ışığı olmadan uyuyamazken nasıl olacak da bu işi yapacaksın?”

Esprisine güldüm, ama yine de haklı olduğu noktalar vardı. Bazen karanlığın içinde bir şeyler görüyordum ve gördüklerimi unutup uykuya dalabilmem için en iyi yol, bir mum yakmak oluyordu.

Jack bana doğru yürüdü, başımı koltuğunun altına alıp beni zorla mutfakta sürüklemeye başladı. Eğlenceli bir şey yaptığını sanıyordu. Onu keyiflendirmek için biraz direndim. Birkaç saniye sonra beni bırakıp omzuma vurdu.

“Aferin Tom!” dedi. “Bu işten servet kazanacaksın. Ama bir sorun var...”

“Neymiş o?” dedim.

“Kazandığın her bir kuruşa ihtiyacın olacak. Neden biliyor musun?”

Omuz silktim.

“Çünkü sahip olabileceğin arkadaşlar, sadece parayla satın alacakların olacak!”

Gülümsemeye çalıştım, ama Jack’in söylediklerinde önemli ölçüde gerçek payı vardı. Bir Hayalet yalnız çalışır, yalnız ölürdü.

“Of Jack! Acımasız olma!” diye bağırdı Ellie.

“Sadece şaka yaptım,” dedi Jack, Ellie’nin neden tepki verdiğini anlayamıyormuş gibi.

Ama Ellie, Jack’e değil, bana bakıyordu. Suratının aniden asıldığını gördüm. “Ah, Tom!” dedi. “Bu, bebek doğduğunda burada olamayacağın anlamına geliyor...”

Gerçekten çok üzgün görünüyordu. Ben de çok üzül-müştüm, evde olup yeni yeğenimi göremeyecektim. Annem, Ellie’nin bebeğinin bir kız olacağını söylemişti ve bu tür tahminlerde genellikle yanılırdı.

“Elimden gelen en kısa süre içinde sizi ziyaret edeceğim,” diye söz verdim.

Ellie gülümsemeye çalıştı, Jack’s’e kollarını omzuma koydu.

“Her zaman bir ailen var,” dedi. “İhtiyacın olduğunda biz hep burada olacağız.”

Bir saat sonra, sabah çoktan buradan gitmiş olacağımı bilerek, yemek masasına oturdum. Yemeğe başlamadan önce, babam her akşam olduğu gibi dua etti ve annem hariç hepimiz “Amin.” dedik. Annem her zamanki gibi bütün kibarlığıyla gözlerini indirip duanın bitmesini bekledi. Dua bitince bana gülümsedi. Sıcak ve sadece bana özel bir gülümsemeydi. Benden başka hiç kimsenin fark ettiğini sanmıyorum. Kendimi daha iyi hissetmiştim.

Hâlâ yanmakta olan fırının sıcaklığı, mutfağı dolduruyordu. Büyük, ahşap masamızın ortasında, baktığınızda yüzünüzü görebileceğiniz hale gelene kadar silinip parlatılmış, pirinç bir şamdan vardı. Mum balmumuydu ve çok

pahalıydı, fakat annem çok kötü koktuğu için mutfakta don yağı kullanmamıza izin vermezdi. Çiftlikte çoğu kararı babam alırdı, ama bazı durumlarda annemin kendi yöntemleri vardı.

Biz güveçlerimize dalmışken o gece babamın ne kadar yaşlı göründüğünü fark ettim; yaşlı ve yorgun. Ve ara sıra yüzünden gelip geçen belli belirsiz bir ifadeyi, üzüntüyü... Fakat Jack'le domuzun fiyatı ve onu kasaba göndermek gerekip gerekmediği üzerine tartışmaya başladıklarında biraz kendine gelmiş görünüyordu.

“Bir ay falan beklesek daha iyi olur,” dedi babam. “Fiyatı kesinlikle artar.”

Jack katılmayarak başını salladı ve yeniden tartışmaya başladılar. Bu dostça bir tartışmaydı, ailelerde sık sık rastlanan cinsten ve babamın bu tartışmadan hoşlandığı her halinden belliydi. Ama ben onlara katılmadım. Bütün bu işler, benim için bitmişti. Babamın dediği gibi, benim çiftlikle işim kalmamıştı.

Annem ve Ellie kendi aralarında sessizce kıkırdıyordu. Konuştuklarını anlamaya çalıştım; ama Jack kendinden geçmişti, sesi giderek yükseliyordu. Annemin ona doğru bakışını görünce artık sestem rahatsız olduğunu anladım.

Annemin bakışlarını umursamadan, gürültülü bir şekilde bağırarak tartışmaya devam eden Jack, ortaya uzanıp almaya çalıştığı tuzluğu devirdi ve tuzlar masaya saçıldı. Masaya dökülen bir avuç tuzdan bir pinçik alıp omzunun arkasına serpti. Bu eski bir batıl inançtı. Böyle yaparak,

tuzu döküğünüzde ortaya çıkardığımız kötü şanstan kurtulmuş oluyordunuz.

“Jack, bu arada, o yemeğe tuz koymana gerek yok!” diye çıkıştı annem. “Bu, hem iyi bir güvecin tadını berbat eder, hem de aşçıya yapılan bir hakarettir!”

“Affedersin anne,” diye özür diledi Jack. “Haklısın. Olduğu gibi zaten harika bir yemek.”

Annem ona gülümseyip bana doğru başını salladı. “Bu arada, kimse Tom’la ilgilenmiyor. Evde olduğu son akşamı bu şekilde geçirmemeliyiz.”

“Ben iyiyim anne,” dedim. “Burada oturup dinlemek hoşuma gidiyor.”

Annem başını salladı. “Pekâlâ, sana söyleyeceğim birkaç şey var. Yemekten sonra mutfakta kal, biraz konuşalım.”

Böylece Jack, Ellie ve babam, yataklarına gittikten sonra, ateşin yanındaki sandalyede sabırla oturup annemin benimle konuşmasını bekledim.

Annem yaygaracı bir kadın değildi, ilk önce sadece benim için paketlediği şeyin ne olduğunu söyledi: Yedek pantolon, üç tişört ve her biri sadece bir defa yamalanmış, iki çift güzel çorap.

Annem sallanan sandalyesini tam karşıma koyarken ben, ayaklarımla kömürleri itip ateşin parıltılarını izliyordum. Siyah saçlarında birkaç parça kır vardı, ama bu hafif kırışmalara rağmen saçları, tıpkı yeni yürümeye başladığım zamanki gibi, dizlerinin biraz üzerine kadar uzundu.